

	Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України	Назва кафедри, що забезпечує викладання
	Силабус навчальної дисципліни	Кафедра загальної хірургії
	«Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій»	

Спеціальність	228 «Педіатрія»
Освітня програма	22 «Охорона здоров'я»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Статус дисципліни	Вибіркова
Рік підготовки	1-й рік навчання
Мова викладання	Українська
Кількість кредитів ЄКТС	3,0
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 4 год. Практичні заняття -12 год Самостійна робота - 74 год
Форма підсумкового контролю	Залік
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к. мед. наук, доцент, Павлишин Андрій Володимирович, pavlyshynav@tdmu.edu.ua Практичні: к. мед. наук, доцент, Павлишин Андрій Володимирович, pavlyshynav@tdmu.edu.ua
Місцезнаходження кафедри та місце проведення курсу	КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України вул. Шпитальна, 2, Тернопіль, 46001 Тел. (0352) 250647, (0352) 250647, (0352) 525350 Електронна пошта – general_surgery@tdmu.edu.ua
Дні занять	Згідно діючого розкладу лекцій і практичних занять
Консультації	Дистанційні за домовленістю з ініціативи здобувача вищої освіти, індивідуальні / групові
Розміщення	Посилання на розташування курсу в системі Moodle

2. Опис навчальної дисципліни

Програма з «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» для аспірантів вищих медичних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації складена для спеціальності галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Педіатрія» (третій освітньо-науковий рівень вищої освіти) із кваліфікацією «Доктор філософії».

Розвиток суспільства і науково-технічний прогрес неможливі без розвитку інтелектуальної власності. Тому людство має можливість вільного доступу до інформації про об'єкти інтелектуальної власності. Наприклад, будь-хто може вільно отримати інформацію про винахід, прочитавши його опис, який публікується державним патентним відомством. У такому випадку володіння інформацією про об'єкт винаходу дозволяє користуватися нею для розробки нових винаходів, але право розпоряджатися цим об'єктом має лише патентовласник.

Програма складена відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня відповідної кваліфікації «Доктор філософії» з урахуванням робочого плану, обговореного і затвердженого на засіданні Вченої Ради ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України 27.04.2022 року №4 та введених у дію наказом ректора №186 від 27.04.2022 року.

До інтелектуальної власності відносяться також ділова конфіденційна інформація, інформація організаційно-економічного та наукового характеру, що містить у собі «ноу хау». Об'єкти інтелектуальної власності мають як деякі загальні ознаки, так і значні відмінності та різний ступінь та строк правової охорони. Виключне право на використання різноманітних об'єктів власності регулюють різні нормативні документи (Закони, Положення, Інструкції та інші).

Виключне право на використання нових технічних об'єктів, які ще нікому не належать, охороняють патенти на винаходи та корисні моделі. Метою методичних вказівок є забезпечення своєчасного виявлення винаходів та корисних моделей у об'єктів, що розроблюються при виконанні науково-дослідної роботи.

Задача їх полягає в наданій практичній допомозі аспірантам спеціальності «Педіатрія» в організації робіт з оформлення заявок на винаходи і корисні моделі. Методичні вказівки укладені на основі нормативних документів, що регламентують оформлення матеріалів заявок на винахід та корисну модель: Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (3687-12) (далі Закон); Паризька конвенція з охорони промислової власності від 20 березня 1883 року (995_123), яка є чинною на території України з 25 грудня 1991 р.; Договір про патентну кооперацію, підписаний 19 червня 1970 р., який є чинним на території України з 25 грудня 1991 р.; Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджені наказом МОН України 22.01.2001 № 22. (далі Правила).

3. Мета навчальної дисципліни

МЕТА: навчальної дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» впливає із цілей освітньо-професійної програми підготовки аспірантів спеціальності «Педіатрія» вищого медичного навчального закладу та визначається змістом тих системних знань та умінь, якими вони мають оволодіти. Знання, які аспіранти спеціальності «Педіатрія» отримують із навчальної дисципліни, є базовими для блоку дисциплін, що забезпечують професійно-практичну підготовку, як основу успішної науково-дослідної діяльності педіатра.

Дана дисципліна, як навчальний предмет ставить за мету підготовку спеціалістів педіатрії, які володіють теоретичною базою та практичними навичками з законодавчих основ набуття, передачі, охорони і захисту прав на об'єкти права інтелектуальної власності, зокрема промислової власності в Україні і світі. Кінцеві цілі вивчення навчальної дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» полягають в тому, що науковець третього освітньо-наукового рівня спеціальності «Педіатрія» в своїй майбутній професійній діяльності повинен вміти захищати результати своєї науково-інтелектуальної діяльності: оформляти

патентні права, а також матеріали щодо їх правового захисту і передачі майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

КІНЦЕВІ ЦІЛІ ДИСЦИПЛІНИ:

- Пояснити поняття інтелектуальної власності як результат науково-дослідницької діяльності педіатра;
- Визначити результати інтелектуальної праці як об'єкт власності наукової діяльності педіатра;
- Знати особливості права інтелектуальної власності в науковій діяльності педіатра;
- Інтерпритувати еволюцію правової охорони інтелектуальної власності;
- Знати еволюцію правової охорони інтелектуальної власності у світі;
- Пояснити особливості еволюції правової охорони інтелектуальної власності в Україні та її вплив на захист наукових результатів педіатра;
- Визначити спільне й відмінне в авторському й патентному праві;
- Наукова діяльність педіатра в призмі законодавства України та міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності;
- Педіатрія та об'єкти права інтелектуальної власності;
- Визначити суб'єкти права інтелектуальної власності в науково-дослідницькій роботі педіатра;
- Продемонструвати розуміння управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності;
- Пояснити основи державної системи правової охорони та управління інтелектуальною власністю;
- Поняття правової охорони інтелектуальної власності в науковій діяльності педіатра, мета і принципи її здійснення;

У результаті вивчення дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» аспірант спеціальності «Педіатрія» повинен знати наступні поняття:

- Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав;
 - Охорона об'єктів авторського права;
 - Охорона суміжних прав;
 - Еволюцію правової охорони інтелектуальної власності;
 - Знати еволюцію правової охорони інтелектуальної власності у світі;
 - Еволюцію правової охорони інтелектуальної власності в Україні;
 - Спільне й відмінне в авторському й патентному праві;
 - Законодавство України та міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності;
 - Об'єкти права інтелектуальної власності;
 - Суб'єкти права інтелектуальної власності;
 - Управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності;
 - Основи державної системи правової охорони та управління інтелектуальною власністю
- Поняття правової охорони інтелектуальної власності, мета і принципи її здійснення;
- Охорона прав на об'єкти промислової власності;
 - Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності;
 - Об'єкти, що не можуть одержати правову охорону;
 - Економічне значення інтелектуальної власності;
 - Інтелектуальна власність як товар;
 - Інтелектуальна власність як нематеріальний актив;
 - Оцінка вартості майнових прав інтелектуальної власності;
 - Випадки, в яких необхідно визначити вартість майнових прав інтелектуальної власності;
 - Етапи проведення оцінки вартості майнових прав інтелектуальної власності;
 - Підходи до оцінки вартості майнових прав інтелектуальної власності;
 - Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності;
 - Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності;

- Авторські договори;
- Договори на використання об'єктів промислової власності;
- Ліцензійні договори та їх види;
- Договори на використання ноу-хау;
- Договори комерційної концесії;
- Примусове відчуження прав власника патенту;
- Поняття захисту прав інтелектуальної власності;
- Порухення прав інтелектуальної власності;
- Види порушень прав інтелектуальної власності;
- Дії, що визнаються порушенням прав інтелектуальної власності;
- Форми захисту прав інтелектуальної власності;
- Система захисту прав інтелектуальної власності, її елементи;
- Способи правового захисту прав інтелектуальної власності, їх види;
- Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності;
- Адміністративно-правовий захист прав інтелектуальної власності;
- Кримінально-правовий захист прав інтелектуальної власності;
- Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ);
- Міжнародні угоди з авторського права;
- Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція);
- Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція);
- Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП);
- Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT);
- Міжнародні угоди з суміжних прав;
- Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція);
- Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми);
- Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ);
- Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники);
- Міжнародні угоди з охорони промислової власності;
- Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція);
- Договір про патенту кооперацію (РСТ);
- Договір про патентне право (PLT);
- Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків;
- Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації товарів і послуг та учасників цивільного обороту;
- Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (Мадридська угода);
- Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків;
- Договір про закони щодо товарних знаків (Договір TLT);
- Найробський договір про охорону олімпійського символу;
- Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності;
- Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень;
- Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури;
- Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS);
- Авторське право;
- Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства;
- Права автора;
- Авторське право на комп'ютерні програми;

- Авторське право в Інтернеті;
- Строк дії авторського права. Перехід його в спадщину і в суспільне надбання;
- Оформлення заявки на державну реєстрацію прав автора;
- Суміжні права;
- Виникнення і здійснення суміжних прав;
- Права суб'єктів суміжних прав;
- Строк дії суміжних прав;
- Види пошуку інформації про винаходи;
- Зміст і порядок патентних досліджень;
- Джерела інформації про об'єкти промислової власності;
- Класифікації винаходів;
- Класифікації інших об'єктів промислової власності;
- Роль промислової власності в економічному розвитку;
- Умови надання правової охорони об'єктам промислової власності;
- Основні етапи процесу виявлення винаходу;
- Структура опису винаходу (корисної моделі);
- Складання формули винаходу;
- Основні вимоги, які висувають до формули винаходу (корисної моделі);
- Загальна структура формули винаходу (корисної моделі);
- Вимоги до складових частин формули винаходу (корисної моделі);
- Особливості формули винаходу на пристрій;
- Особливості формули винаходу на спосіб;
- Особливості формули винаходу на «застосування...»;
- Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності;
- Порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель;
- Експертиза заявки;
- Реєстрація патенту. Публікації про видачу патенту. Видача патенту. Строки дії правоохоронних документів;
- Оскарження рішення стосовно заявки;
- Порядок одержання патенту на промисловий зразок;
- Сплата зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- Патентування об'єктів промислової власності в іноземних;
- Особисті немайнові права на об'єкти патентного права;
- Майнові права на об'єкти патентного права;
- Обов'язки суб'єктів патентного права;
- Право на знаки для товарів і послуг;
- Право на комерційне (фірмове) найменування;
- Право на географічне зазначення (зазначення походження товару);
- Право на комерційну таємницю;
- Право на компонування інтегральних мікросхем (ІМС);
- Право на наукове відкриття;
- Право на раціоналізаторську пропозицію.

У результаті вивчення дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» аспірант повинен вміти:

- Дати визначення найбільш поширеним об'єктам промислової власності;
- Охарактеризувати об'єкт, що не відносяться до об'єктів права промислової власності;
- Здійснити пошук по патентним базам;
- Сформулювати оригінальну ідею;
- Підтвердити патентноспроможність ідеї;
- Створити пакет документів для оформлення патенту на корисну модель;

- Створити пакет документів для оформлення патенту на винахід;
- Створити пакет документів для оформлення авторського права;
- Здійснити аналіз ідей на основі МПК, отримати кодування;
- Перевірити наявність суміжних ідей та патентів у конкурентів;
- Скласти згідно вимог заявку на отримання патенту на об'єкт промислової власності та допоміжні до неї матеріали.

4. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити (Prerequisite) дисципліни. Вивчення дисципліни «Основи патентознавства, інтелектуальної власності та трансферу технологій» орієнтується на базових знаннях з навчальних дисциплін, здобутих на попередніх рівнях вищої освіти (ОКР Спеціаліст, другий (магістерський) рівень вищої освіти), особливо під час вивчення наступних матеріалів:

1. Конституція (Основний Закон) України. - К., 1996
 2. Цивільний кодекс України. - К., 2003.
 3. Закон України «Про власність» від 07.02.91р. №697-12 з наступними змінами і доповненнями.
 4. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93 р. № 3687-ХІІ у редакції від 01.06.2000р.
 5. Закони «Про правову охорону об'єктів промислової власності в Україні». К., 1994. - 121 с.
 6. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. №3689-ХІІ 7. Закон України «Про інформацію»: Затв. 02.10.92 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 48. - Ст.650.
 6. Закон України «Про науково-технічну інформацію»: Введ. в дію 25.06.93 р. // Інновація. - 1993. - №15 - 16. - С. 2 - 3.
 7. Закон України «Про підприємництво» від 26.02.91р. №785-12.
 8. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах»: чинний з 05.07.94 р. // Закон і бізнес. - 1997. - № 5(132). - 29 січня.
 9. Г.П. Добриніна. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження: Конспект лекцій. - К.: Ін-т ін тел. власн. і права, 2006. - 120 с.
 10. Збірник нормативних актів з питань промислової власності / Уклад.: В.О. Жаров та ін. - К.: Вища школа, 1998. - 486 с.
 11. Наказ Міністерства освіти і науки України №22 від 22 січня 2001 р «Про затвердження складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» (зі змінами, внесеними згідно з Наказами МОН №154 від 26 лютого 2004 р., №223 від 14 квітня 2005 р.) // Зареєстровано в Міністерстві юстиції України за №173/5364 від 27 лютого 2001 р., тощо.
- Організація роботи аспірантів передбачає формування понятійно-категоріального масиву інформації з кожної теми, практичної роботи, контрольних питань та самостійних завдань, а також розв'язання проблемних наукових задач та ситуацій.

Постреквізити (Postrequisite) дисципліни. В результаті вивчення курсу здобувачі третього освітньо-наукового рівня вищої освіти можуть використовувати результати навчання при виконанні інноваційних проєктів, написанні тез конференцій, науково-методичних статей, наукових публікацій в українських та закордонних виданнях, а також у подальших наукових дослідженнях. Навчання і стажування за кордоном (участь в дослідницьких грантах та стипендіях). Навчання в аспірантурі, докторантурі.

5. Зміст навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Патентування як основна форма захисту об'єктів інтелектуальної власності результатів інтелектуально-наукової діяльності педіатра. Власність як економічна категорія. Правова основа захисту розумової власності в науковій роботі педіатра як сукупність правових норм, що регулюють відносини, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням власником його майном. Види

інтелектуальної власності. Промислова власність як специфічний вид власності. Особливості патентного права в науково-дослідницькій діяльності педіатра.

ТЕМА 2. Поняття «Об'єкти та суб'єкти патентного права» як форма інтелектуальних відносин в прикладних та фундаментальних дослідженнях спеціаліста спеціальності «Педіатрія». Патент як форма охорони об'єктів промислової власності. Патентно-ліцензійна політика та патентні дослідження в процесі створення ІВ. Структурні реформи та підвищення інноваційної активності шляхом збільшення частки інтелектуальної власності. Поняття та ознаки винаходів. Класифікація об'єктів винаходів: пристрій, спосіб, речовина, штамп, винахід та їх застосування. Поняття корисної моделі. Характеристика промислового зразка.

ТЕМА 3. Особливості критеріїв патентоздатності винаходу, промислового зразка в науковій діяльності педіатра. Новизна винаходів (абсолютна, світова, відносна світова, локальна) та оцінка їх винахідницького рівня. Поняття «промислова придатність». Строк чинності патентних прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

ТЕМА 4. Наукова робота педіатра в інтелектуальному міжнародному праві. Міжнародна система охорони патентного права: Паризька конвенція про охорону промислової власності, Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію, Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків, Локарнська угода про заснування міжнародної класифікації промислових зразків.

ТЕМА 5. Історія та еволюція промислової власності. Об'єкти промислової власності в системі науково-дослідницької діяльності педіатра. Роль промислової власності в впровадженні результатів науково-дослідної роботи педіатра. Місце і роль промислової власності у соціальному розвитку держави. Соціально-економічні стратегії в країнах світового товариства.

ТЕМА 6. Основи успішної інтелектуально-наукової діяльності на базі системи законодавства України у сфері патентного права. Гармонізація законодавства України у сфері захисту промислової власності до законодавства ЄС: сучасний стан і перспективи. Законодавство у сфері інноваційної, наукової та науково-технічної діяльності, розвитку пріоритетних напрямів науки і техніки.

ТЕМА 7. Поняття раціоналізаторської пропозиції в науковій діяльності педіатра. Право авторства на раціоналізаторську пропозицію. Процедура подання заявки на раціоналізаторську пропозицію. Розгляд заявки на раціоналізаторську пропозицію. Винагорода за використання раціоналізаторської пропозиції.

ТЕМА 9. Поняття про комерційну таємницю в науково-дослідницькій діяльності педіатра. Види та зміст нерозкритої науковотехнічної інформації. Особливості конфіденційної інформації. Заходи щодо збереження комерційної таємниці та конфіденційної інформації. Охорона комерційної таємниці органами державної влади. Часткова правова охорона нерозкритої інформації. Сутність поняття «ноу-хау», його оформлення та реєстрація. Комерційна реалізація ноу-хау.

ТЕМА 10. Сутність комерціалізації промислової власності, як практичний результат наукових робіт в педіатра. Способи комерціалізації промислової власності: інжиніринг, промислова кооперація, передача технологій в рамках спільних підприємств, технічна допомога, франшизінг, лізинг. Поняття та види ліцензійних угод: патентна ліцензія, безпатентна ліцензія, невиключна (проста) ліцензія, виключна ліцензія (ексклюзивна), повна ліцензія.

ТЕМА 11. Наукове відкриття та новизна в дослідницькій діяльності педіатра. Інтелектуальна власність в епоху Інтернет. Патентування методів ведення бізнесу електронної торгівлі, товарні знаки та назви доменів, копірайт з Інтернет. Правова охорона програм для ЕОМ. Захист від недобросовісної конкуренції.

ТЕМА 12. Ліцензії та договори на ноу-хау, як елемент оформлення результатів наукової діяльності педіатра. Опціонний договір на ноу-хау. Договори на право використання патентів: ліцензійний договір, субліцензія, авторський договір на створення і використання комп'ютерних програм, договір комерційної концесії, договір комерційної субконцесії. Обов'язки правоволодільця науково-виробничих результатів інтелектуальної праці педіатра. Обов'язки користувача.

6. Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни

1.Бібліотека ТНМУ ім. І.Я.Горбачевського МОЗ України, патентний фонд університету;

2. Всесвітня мережа Internet:

<https://ukrpatent.org/uk>

<https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2>

<https://data.gov.ua/dataset/6f3ad6c8-f303-4c2c-a36a-fa84c5b4e876>

<http://iii.ua/uk/patentno-informaiciyniy-poshuk>

<https://ukrpatent.org/uk/articles/opisi-patentiv>

7. Навчальні матеріали та ресурси

БАЗОВА (ОСНОВНА) ЛІТЕРАТУРА:

12. Дергачова В.В., Пермінова С.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / В. В. Дергачова, С. О. Пермінова; за ред. О. А. Гавриша – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 416 с.: 23 іл.

2. Пермінова С.О. Дистанційний курс «Інтелектуальна власність» для студентів, що навчаються за спеціальностями: «Менеджмент організацій і адміністрування», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент інноваційної діяльності» 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю» (на базі e-learning платформи системи Moodle) (із грифом «Рекомендовано Методичною радою НТУУ «КПІ» протокол №9 від 15 квітня 2014р. (додаток 4-й), Сертифікат НМП №4110). [Електронний ресурс] / С.О. Пермінова // [Електронне видання] - Режим доступу : <http://moodle.udc.ntukpi.kiev.ua/moodle/course/view.php?id=449>. [7.7 д.а. – 0,5 Мбайт]

13. Пермінова С.О. Навчальне видання: Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» для студентів спеціальностей: "Менеджмент організацій і адміністрування", "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", "Менеджмент інноваційної діяльності", "Управління інноваційною діяльністю" в електронному вигляді із Грифом «Рекомендовано Вченою радою ФММ» (Протокол № 8 засідання Вченої ради ФММ від 26.03. 2012 року) [Електронне навчально-методичне видання].

14. Пермінова С.О. Навчальне видання: Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з дисципліни «Інтелектуальна власність» галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» за спеціальностями: 8.03060101 "Менеджмент організацій і адміністрування" 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" 8.03060102 "Менеджмент інноваційної діяльності" для напрямку підготовки: «Специфічні категорії», спеціальності 8.18010012 "Управління інноваційною діяльністю" в електронному вигляді із Грифом «Рекомендовано Вченою радою ФММ» (Протокол № 8 засідання Вченої ради ФММ від 28.02.2016 року) [Електронне навчально-методичне видання].

15. Конституція (Основний Закон) України. - К.,1996

16. Цивільний кодекс України. –К., 2003.

17. Закон України «Про власність» від 07.02.91р. №697-12 з наступними змінами і доповненнями.

18. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93 р. № 3687-XII у редакції від 01.06.2000р.
19. Закони «Про правову охорону об'єктів промислової власності в Україні». К., 1994. - 121 с.
6. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. №3689-XII
7. Закон України «Про інформацію»: Затв. 02.10.92 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 48. - Ст.650.
20. Закон України «Про науково-технічну інформацію»: Введ. в дію 25.06.93 р. // Інновація. - 1993. - №15 - 16. - С. 2 - 3.
21. Закон України «Про підприємництво» від 26.02.91р. №785-12.
22. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах»: чинний з 05.07.94 р. // Закон і бізнес. - 1997. - № 5(132). - 29 січня.
23. Г.П. Добриніна. Патентна інформація та документація. Патентні дослідження: Конспект лекцій. – К.: Ін-т ін тел. власн. і права, 2006. – 120 с.
24. Збірник нормативних актів з питань промислової власності / Уклад.: В.О. Жаров та ін. - К.: Вища школа, 1998. - 486 с.
25. Наказ Міністерства освіти і науки України №22 від 22 січня 2001 р «Про затвердження складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» (зі змінами, внесеними згідно з Наказами МОН №154 від 26 лютого 2004 р., №223 від 14 квітня 2005 р.) // Зареєстровано в Міністерстві юстиції України за №173/5364 від 27 лютого 2001 р.
26. Набуття правової охорони на промислові зразки за Гаазькою угодою про міжнародну реєстрацію промислових зразків (навчальний посібник)/Т.В. Бованенко, О.В. Бованенко. – Київ, 2011 – 56 с.
27. Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні: посібник для користувача/Т.К. Ческетна, А.І. Рябець. – Київ, 2009. – 120 с.
28. Посилкіна О. В. Інноваційно-інвестиційний розвиток фармацевтичного виробництва: проблеми фінансового забезпечення / О. В. Посилкіна — Х. : Золоті сторінки, 2002. — 528 с.
17. Посилкіна О. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Посилкіна, Г. В. Костюк, В. М. Тіманюк — Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2009. — 272 с.
29. Приб Г. А. Патентознавство: Навч. посібник для дистанційного навчання / За наук. ред. С. І. Табачнікова. - К.: Університет «Україна», 2007. - 304 с
30. Патентоведение: Учебник для вузов За ред. к.е.н. Паладія М.В. – К.: ТОВ «АльфаПІК», 2004. – 56 с.
31. Складання та подання заявки на реєстрацію знака згідно з Мадридською угодою про міжнародну реєстрацію знаків та протоколи до цієї угоди (практичний посібник)О.Д. Лавічева, І.Ю. Манцєрова. – Київ, 2011 - 110 с.
32. Сусліков Л.М., Дьордй В.С. Патентознавство. Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005.- 232с.
33. Угода по торгових аспектах прав інтелектуальної власності TRIPS.
34. Цыбулев П.Н. Маркетинг интеллектуальной собственности. – К.: Ин-т. Интел. собств. и права. 2006. – 184 с.
35. Цибульов П.Н. Основи інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: Інст. інтел. власн. і права. 2006. – 124 с.
24. Чухрай Н. І. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення / Н. І. Чухрай. — Львів : Львівська політехніка, 2002. — 314 с.
36. Право інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: навчальний посібник / Т.І. Биркович, І.С. Бондар, Р.Б. Шишка та ін. – Київ: Видавничий центр КНУКіМ, 2015.- 280 с.

ДОПОМІЖНА:

- 1.Бурова О. Патентно-інформаційний пошук при проведенні експертизи заявок на винаходи в Україні // Інтелектуальна власність. – 1999. - № 5. – С. 34-37.
- 2.Галянтич М. Адміністративно-правовий захист прав суб'єктів промислової власності. // Інтелектуальна власність.– 2001. - № 1 – 2. – С. 14 – 16.
- 3.Гончарова Н.П. Инновационный тип развития как фактор сбалансированности экономики //Стратегія економічного розвитку України: Наук. Зб. КНЕУ, 2001. – С. 125-132.

4. Гуз А. М. Історія захисту інформації в Україні та провідних країнах світу: Навчальний посібник. - К.: КНТ, 2007. - 260 с.
5. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. - 278 с.
6. Договор о патентной кооперации (РСТ). - Женева: ВОИС, 1996. (РСТ. Applicant's Guide, Volume 1. / International Phase. WIPO, 1996.)
7. ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення: Чинний від 01.01.98 р. - К.: Держстан-дарт України, 1997. - 14 с.
8. Жаров В. О. Інтелектуальна власність в Україні: правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. - С. 188.
9. Збірник нормативних актів з питань промислової власності / Уклад. В.О. Жаров та ін.; За ред. В.Л. Петрова, В.О. Жарова. - К.: Вища школа, 1998.
11. Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23 грудня 1993 р. №3792.
12. «Інструкція про розгляд та публікацію заяви власника патенту України про надання будь-якій особі дозволу на ви-користання запатентованого промислового зразка» затверджено наказом Держпатенту України від 22.11.95р. №418/954.
13. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. - Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д.Святоцького.
15. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: Навч. посібник. - К.: Кондор, 2004. - 384 с.
16. Крайнів П. Формування системи органів управління промисловою власністю в Україні //Інтелектуальний капітал. - 2002, № 16 – 8. - С. 16-24.
17. Красовська А. Шляхи впровадження інноваційних проектів в Україні //Інтелектуальна власність. - 2001, № 3. С. 12-15.
18. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: Навчальний посібник. - К.: КНТ, 2007. - 532 с.
19. Немчин О., Бутнік –Сіверський О.Б. Сучасний стан інноваційного розвитку України //Інтелектуальна власність. - 2003, № 1. С. 32-39
20. Наказ Міністерства освіти і науки №469 від 20 червня 2001 р. «Про затвердження Положення про Державний реєстр патентів України на корисні моделі» // Зареєстровано в Міністерстві юстиції України за №558/5749 від 4 липня 2001 р. (з наступними змінами).
21. Основи інтелектуальної власності. К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. 578 с.
22. Підпригора О.А., Підпригора О.О. Право інтелектуальної власності в Україні. - К.: Вища школа. 1999.
23. Парижская конвенция по охране промышленной собственности. Редакция 1990 года. Официальный русский текст. - Женева: ВОИС, 1996.
24. «Порядок надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання винаходу (корисної моделі), промислового зразка чи топографії інтегральної мікросхеми без згоди власника прав на них, але з виплатою йому відповідної компенсації», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.94р. №516 (в редакції постанови КМУ від 06.04.98 №444).
25. Підпригора О. Проблеми цивільно-правового захисту права інтелектуальної власності //Інтелектуальний капітал. 2002, № 2. С. 4-9.
26. Кавасс И., Скрынька Д. Защита интеллектуальной собственности и ТРИПС / Інтелектуальна власність. - 1999. - № 6. - с. 5-15. 27. Святоцький О. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності у судовому порядку / Інтелектуальна власність. - 1999. - № 3-4. - с. 13-1

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

<https://ukrpatent.org/uk>
<https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2>
<https://data.gov.ua/dataset/6f3ad6c8-f303-4c2c-a36a-fa84c5b4e876>
<http://iii.ua/uk/patentno-informaiciyniy-poshuk>
<https://ukrpatent.org/uk/articles/opisi-patentiv>

8. Система оцінювання

При оцінюванні аспірантів надається перевага наступним методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань здобувачів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості аспіранта до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, та/або усної співбесіди, та/або виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувача. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті. Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі заліку з метою встановлення дійсного змісту знань здобувачів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою. Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4,0 і більше балів. При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною вказівкою для вивчення теми практичного заняття.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли аспірант не розкриває зміст навчального матеріалу, не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється аспіранту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється аспіранту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли аспірант орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється аспіранту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється аспіранту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення біологічних понять недостатні, характеризує загальні ознаки біологічних об'єктів, недооформив протокол заняття.
7	Виставляється аспіранту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та біологічних термінів, нечітко формулює висновки, орієнтується в методиці виконання практичної роботи, виконав її не в повному обсязі.
8	Виставляється у випадку, коли аспірант розкриває основний зміст навчального матеріалу;

	дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється аспіранту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення біологічних понять та термінів, допускаючи незначні порушення у послідовності викладення, самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10	Виставляється у тих випадках, коли аспірант виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть біологічних явищ і процесів; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; логічно будувати висновки, оформив протокол практичного заняття, допускаючи незначні помилки при застосуванні наукових термінів і понять.
11	Виставляється аспіранту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу аспіранта, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється аспіранту аспірант, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з висхідною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні біологічні явища та процеси; чітко та правильно дає визначення та розкриває зміст наукових термінів і понять, самостійно та правильно виконав практичну роботу, без помилок оформив протокол практичного заняття.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПІД ЧАС ЗАЛІКУ

Залік проводиться на останньому занятті та передбачає визначення рівня засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності.

Здобувач вважається допущеним до заліку, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом зі всіх розділів навчальної дисципліни, набрав мінімальну кількість балів за поточну успішність, опанував практичні навички.

Оцінка дисциплін, формою підсумкового контролю яких є **залік**, базується на результатах оцінювання поточної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

Таблиця переведення 12-бальної рейтингової шкали у 200-бальну шкалу при формі підсумкового контролю **залік** (зараховано):

12-бальна	200-бальна
4	116
4,1	117
4,2	118
4,3	119
4,4	120
4,5	121
4,6	122
4,7	123
4,8	124
4,9	125
5	126
5,1	127
5,2	128
5,3	129
5,4	130
5,5	131
5,6	132

5,7	133
5,8	134
5,9	135
6	137
6,1	138
6,2	139
6,3	140
6,4	141
6,5	142
6,6	143
6,7	144
6,8	145
6,9	146
7	147
7,1	148
7,2	149
7,3	150
7,4	151

7,5	152
7,6	153
7,7	154
7,8	155
7,9	156
8	158
8,1	159
8,2	160
8,3	161
8,4	162
8,5	163
8,6	164
8,7	165
8,8	166
8,9	167
9	168
9,1	169
9,2	170
9,3	171
9,4	172
9,5	173
9,6	174
9,7	175

9,8	176
9,9	177
10	179
10,1	180
10,2	181
10,3	182
10,4	183
10,5	184
10,6	185
10,7	186
10,8	187
10,9	188
11	189
11,1	190
11,2	191
11,3	192
11,4	193
11,5	194
11,6	195
11,7	196
11,8	197
11,9	198
12	200

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності та оцінки, отриманої на іспиті. Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, за екзаменаційний підсумковий контроль (іспит) – 80 балів.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
180-200 балів	5 – відмінно
140-179 балів	4 – добре
101-139 балів	3 – задовільно
100 балів і менше	2 – незадовільно

Шкала оцінювання та переведення оцінок з рейтингової дванадцятибальної у 200-бальну, традиційну чотирибальну та шкалу оцінювання ЄКТС представлені у Положенні про організацію освітнього процесу в ТНМУ <https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu.pdf>.

9. Політики навчальної дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності:

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (посилання на положення на сайті університету https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/TNМУ-polozhennia_pro_academich_dobroches.pdf та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти: дотримання правил техніки безпеки на заняттях; недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, заборона використання додаткових джерел інформації

під час оцінювання знань (в тому числі засобами електронного зв'язку), при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач має вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика щодо відвідування:

Здобувач вищої освіти зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку університету <https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Pravyla-vnutrishnogo-rozporyadku.pdf> та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом <https://asu.tdmu.edu.ua/time-table/student>, дотримуватися етичних норм поведінки.

Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, відрядження, стажування, карантин тощо) навчання може відбуватися в он-лайн формі за погодженням з викладачем. Консультації здобувачів здійснюються відповідно індивідуального графіка.

Політика щодо перескладання:

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТНМУ <https://www.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu.pdf>. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені викладачем терміни.

Політика щодо апеляцій:

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «[Положення про організацію, проведення поточного та підсумкового контролю та процедура його оскарження](https://drive.google.com/file/d/1vKSocYwDYCGG-dcB5v6xCQhW9x_QcfTT/view)» https://drive.google.com/file/d/1vKSocYwDYCGG-dcB5v6xCQhW9x_QcfTT/view.

Політика щодо конфліктних ситуацій:

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємодопомоги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного наукового знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до [Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій в університеті](https://drive.google.com/file/d/1QhOFYlmicU5HLDpSkLN4V_dkT0ujFfDw/view) https://drive.google.com/file/d/1QhOFYlmicU5HLDpSkLN4V_dkT0ujFfDw/view

Силабус затверджено на засіданні кафедри

«__25__» __травня__ 2022 року, протокол №__5__

Завідувач

кафедри,

професор:

І.М. Дейкало

